

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

आचार्य (प्रथमवर्षम्) - द्वितीयपत्रम् (साहित्यम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2021-22

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -
दिनाङ्कः -

आचार्य (प्रथमवर्षम्) - द्वितीयपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः – ध्वन्यालोकः (प्रथमचतुर्थौ उद्योतौ) – 100 अङ्काः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् खण्डत्रयं (3) वर्तते।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः-क

केचन विंशतिः प्रश्नाः समाधेयाः

अङ्काः – 20 X 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. ध्वन्यालोकस्य रचयिता कः?
2. कस्य नखाः वः त्रायन्ताम्?
3. ध्वन्यालोककारस्य मते काव्यस्य आत्मा कः?
4. भक्तिर्नाम का?
5. कः सहृदयश्लाघ्यः अर्थः?
6. कासु लावण्यं विभाति?
7. ध्वन्यालोकानुसारेण काव्यलक्षणं किम्?
8. ध्वनिः कतिविधः?
9. आनन्दवर्धनः ध्वनिस्वरूपं किमर्थं ब्रूते?
10. 'शब्दार्थशासनम्' इत्यस्य कोऽर्थः?
11. रीतिनां संख्या का?
12. आनन्दवर्धनस्य समयः कः?
13. ध्वनिः कतिविधः?
14. मधुरिपोः नखाः कीदृशाः?
15. अभाववादस्य त्रयः विकल्पाः के?
16. शब्दगताः चारुत्वहेतवः के प्रसिद्धाः?
17. सहृदयश्लाघ्यस्य अर्थस्य भेदौ कौ?

18. अङ्गनासु लावण्यमिव किं विभाति?
19. वाच्ये प्रतिषेधरूपे विधिरूपस्य किम् उदाहरणम्?
20. करुणस्य स्थायिभावः कः?
21. अलोकसामान्यं प्रतिभाविशेषं का अभिव्यनक्ति?
22. कः अर्थः पदार्थद्वारेण सम्प्रतीयते?
23. ध्वनेः लक्षणं किम्?
24. ध्वनिलक्षणे 'वा' इत्यस्य कोऽभिप्रायः?
25. सचेतसः इत्यस्य अर्थः कः?

खण्डः—ख

केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः

अङ्काः - 05 X 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. योऽर्थः सहृदयश्लाघ्यः.....इत्यस्याः कारिकायाः व्याख्या विधेया।
2. भ्रम धार्मिक विश्रब्धं.....इत्यस्य ध्वनित्वं साधयत।
3. आनन्दवर्धनाचार्यस्य परिचयं सविस्तरं लिखत।
4. ध्वन्यालोकस्य मङ्गलाचरणं विलिख्य तस्य व्याख्या विधेया।
5. ध्वनेः विरोधिवादान् निरूपयत।
6. प्रतीयमानस्य वस्तुनः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।
7. काव्यस्यात्मा स एवार्थः इत्यादिकारिकां व्याख्यात।
8. समासोक्तौ ध्वनेरन्तर्भावो न भवतीति आनन्दवर्धनदिशा प्रतिपादयत।

खण्डः—ग

कौचन द्वौ प्रश्नाः समाधेयौ

अङ्काः - 02 X 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. वाच्यप्रतिमानयोः पञ्चभेदान् सोदाहरणं स्पष्टयत।
2. 'काव्यस्यात्मा ध्वनिः' इति व्याख्यायत।

4. ध्वनेः स्वरूपं निरूपयत।
5. महाभारते शान्तरस्य मुख्यत्वं ध्वन्यालोकदिशा प्रतिपादयत।

